

4.ÜNİTE DEVRİMLER ÇAĞINDA DEĞİŞEN DEVLET-TOPLUM İLİŞKİLERİ

İHTİLALLER ÇAĞI

TARİH ÖĞRETMENİ
ÖZTÜRK GÜL

Fransız İhtilali'nin Nedenleri

1) Siyasal Nedenler

Fransa, 16. yüzyıldan beri, katı bir mutlakiyetle yönetiliyordu. Kral, Tanrı'dan başka kimseye hesap vermek zorunda değildi.

Adaletsiz ve güç kullanılarak toplanan vergiler, kralın zevk ve eğlencesine ayrılıyordu. 18. yüzyıl sonlarında halk, bu duruma isyan etmiştir.

2) Sosyal Nedenler

Fransa'da halk, birbirine eşit olmayan, ayrı hak ve imtiyazlara sahip soylular, rahipler, burjuvalar ve köylüler olmak üzere sınıflara ayrılmıştı.

3) Fransız Aydınlarının Etkisi

18. yüzyılda Fransa'da birçok aydın yetişti. Aydınlar, Fransız İhtilali'nin fikir yapısını hazırladılar. Monteskiyö , Volter, Dalamber, Didero ve Jan Jak Russo, yazdıkları eserlerde Fransa'nın rejimini eleştirdiler, yeni çözüm yolları ileri sürdüler.

Aydınların bu alışmaları, Fransa'da halkın krallık rejimine karşı kışkırtılmasını ve ihtilalin hazırlanmasını sağlamıştır.

4)Dış Nedenler

1215'ten beri İngiltere'de halkın istekleri, kral tarafından dikkate alınıyordu. 17. yüzyıldan itibaren de İngiltere'de Meşrutî Krallık kesin olarak yerleşmişti. Böylece kral, anayasada belirlenen yetkilerin dışına çıkamıyor ve halkın temsilcilerinden oluşan bir meclis, ülke yönetimine katılıyordu.

Ayrıca Amerika'da yayınlanan İnsan Hakları Bildirisi, Fransızları derinden etkilemiştir. Fransızlar, İngiltere ve Amerika'daki hakların kendilerine de tanınmasını istemişler, bu da Fransız İhtilali'nin ortaya çıkmasında etkili olmuştur.

5)Ekonomik Nedenler

Fransız İhtilali'nin en önemli ve yakın nedeni, ekonomik durumun bozulmasıdır. Bunun başlıca nedeni, Fransa'nın özellikle 18. yüzyılda katıldığı savaşlar ve devletin gereksiz harcamalarıydı. Bu nedenle vergiler ağırlaştırılmış, halk geçim sıkıntısı çekmeye başlamıştır.

Maliyeyi düzeltmek amacıyla alınan tedbirler sonuç vermeyince Fransa Kralı 16. Lui, Fransa'nın bir çeşit milli meclisi olan Etejenero'yu toplantıya çağırarak gerekli tedbirlerin alınmasını istedi (1789)

Bu toplantıda soylular ve rahipler ile halkın temsilcileri arasında anlaşmazlık çıkınca, halkın temsilcileri Etejenero'yu, Milli Meclis ilan ettiler. Milli Meclis, kendi onayları olmadan vergi toplanmaması kararı aldı. Kral, bu kararı kabul etmediği gibi kuvvet kullanarak Milli Meclis'i dağıtmak istedi. Bu gelişme karşısında halkın temsilcileri, anayasa hazırlamadan dağılmamaya karar verdiler.

Milli Meclis, anayasa hazırlıklarına başladıktan sonra kendisini *Kurucu Meclis* ilan etti. Kral, yabancı askerlerle Meclis'i dağıtmak isteyince, ayaklanan halk, Bastil Hapishanesi'ni basarak siyasi tutukluları serbest bıraktı (14 Temmuz 1789). Böylece bütün dünyayı derinden etkileyecek sonuçları ortaya çıkaran Fransız ihtilali başlamış oldu.

Fransız İhtilali'nin Sonuçları

- Yıkılmaz diye düşünölen, hatta egemenlik hakkını Tanrı'dan aldığı iddia edilen mutlak krallıkların yıkılabileceği ortaya çıktı.

- İlkel şekli Yunan şehir devletlerinde, gelişmiş şekli İngiltere ve ABD'de görülen demokrasi, Kıta Avrupası'nda da gelişmeye başladı ve Batı medeniyetinin vazgeçilmez unsurlarından biri haline geldi.
- Egemenliğin halka ait olduğu kabul edildi
- Milliyetçilik ilkesi, siyasi bir karakter kazanarak, çok uluslu devletlerin parçalanmasında etkili oldu.

- Eşitlik, özgürlük ve adalet gibi ilkeler yaygınlaşmaya başladı.
- Fransız İhtilali, sonuçları bakımından evrensel olduğundan Yeni çağın sonu, Yakın çağın başlangıcı kabul edildi.

- **Dağınık halde bulunan milletler, siyasi birliklerini kurmaya başladılar**
- **İnsan Hakları Bildirisi, Fransızlar tarafından dünya çapında bir bildiriye dönüştürüldü.**
- **Fransız İhtilali'nin yaydığı fikirlere karşı İhtilal Savaşları (1792-1815) başladı. Önce Fransa ile Avusturya ve Prusya arasında başlayan bu savaşlara İngiltere ve Rusya'da katıldılar. Savaşlar Napolyon'un yenilgisiyle sonuçlandı.**

- **Viyana Kongresi ile Avrupa'nın siyasi durumu yeniden düzenlenmiştir (1815).**
- **Çok uluslu devletler milliyetçilik akımının da etkisiyle parçalandılar.**
- **Azınlık isyanlarına neden olup, ulusal devletlerin kuruluşunu hızlandırdı.**

